

ประกาศสภาวิชาชีพบัญชี

ที่ ๑๗/๒๕๖๓

เรื่อง แนวปฏิบัติทางการบัญชี

เรื่อง มาตรการผ่อนปรนชั่วคราวสำหรับกิจการที่ให้ความช่วยเหลือลูกหนี้ที่ได้รับผลกระทบจากสถานการณ์
ที่ส่งผลกระทบต่อเศรษฐกิจไทย

อาศัยอำนาจตามมาตรา ๗ (๓) และมาตรา ๓๔ แห่งพระราชบัญญัติวิชาชีพบัญชี พ.ศ. ๒๕๔๗ ที่กำหนดให้สภาวิชาชีพบัญชีมีอำนาจหน้าที่ในการกำหนดและปรับปรุงมาตรฐานการบัญชี เพื่อใช้เป็นมาตรฐานในการจัดทำบัญชีตามกฎหมายว่าด้วยการบัญชีและกฎหมายอื่น ทั้งนี้ มาตรฐานการบัญชียังต้องได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการกำกับดูแลการประกอบวิชาชีพบัญชี และประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้ว จึงจะใช้บังคับได้

สภาวิชาชีพบัญชี โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการกำกับดูแลการประกอบวิชาชีพบัญชี ในการประชุมครั้งที่ ๖๑ (๒/๒๕๖๓) เมื่อวันที่ ๑๖ เมษายน พ.ศ. ๒๕๖๓ จึงออกประกาศไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ประกาศนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ข้อ ๒ ให้ใช้แนวปฏิบัติทางการบัญชี เรื่อง มาตรการผ่อนปรนชั่วคราวสำหรับกิจการที่ให้ความช่วยเหลือลูกหนี้ที่ได้รับผลกระทบจากสถานการณ์ที่ส่งผลกระทบต่อเศรษฐกิจไทย ตามที่กำหนดท้ายประกาศนี้

ประกาศ ณ วันที่ ๑๖ เมษายน พ.ศ. ๒๕๖๓

จักรกฤษณ์ พาราพันธกุล

นายกสภาวิชาชีพบัญชี

แนวปฏิบัติทางการบัญชี

เรื่อง มาตรการผ่อนปรนชั่วคราวสำหรับกิจการที่ให้ความช่วยเหลือลูกหนี้ที่ได้รับผลกระทบจากสถานการณ์ที่ส่งผลกระทบต่อเศรษฐกิจไทย

ความเป็นมา

ด้วยสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) มีแนวโน้มลุกลามและส่งผลกระทบต่อเศรษฐกิจ ไม่ว่าจะเป็นลูกหนี้ธุรกิจขนาดใหญ่ หรือลูกหนี้ธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อม รวมถึงลูกหนี้รายย่อย และตามที่ธนาคารแห่งประเทศไทย (ธปท.) ได้ออกแนวทางในการให้ความช่วยเหลือลูกหนี้ที่ได้รับผลกระทบจาก COVID-19 ภาวะเศรษฐกิจ สงครามการค้า และภัยแล้ง ในระหว่างวันที่ 1 มกราคม 2563 ถึงวันที่ 31 ธันวาคม 2564 โดยให้สถาบันการเงินและผู้ประกอบธุรกิจที่ให้สินเชื่อที่มีใช้สถาบันการเงิน ถือปฏิบัติตามแนวทางในหนังสือเวียนของธนาคารแห่งประเทศไทยที่ ธปท. ฝนส.(23)ว. 276/2563 เรื่อง แนวทางในการให้ความช่วยเหลือลูกหนี้ที่ได้รับผลกระทบจากสถานการณ์ที่ส่งผลกระทบต่อเศรษฐกิจไทย ลงวันที่ 28 กุมภาพันธ์ 2563 และหนังสือเวียนของธนาคารแห่งประเทศไทยที่ ธปท. ฝนส.(01)ว. 380/2563 เรื่อง มาตรการการให้ความช่วยเหลือลูกหนี้เพิ่มเติมในช่วงสถานการณ์การระบาดของ COVID-19 ลงวันที่ 26 มีนาคม 2563 ซึ่งเป็นมาตรการให้ความช่วยเหลือลูกหนี้ขั้นต่ำ เช่น ผ่อนปรนการจัดชั้นลูกหนี้ ลดอัตราผ่อนชำระขั้นต่ำ พักชำระหนี้เงินต้น และดอกเบี้ย และพิจารณาลดดอกเบี้ยให้ตามความเหมาะสมของลูกหนี้แต่ละราย เป็นต้น นั้น

สภาวิชาชีพบัญชี ในพระบรมราชูปถัมภ์ เห็นควรให้ออกแนวปฏิบัติทางการบัญชี เรื่อง มาตรการผ่อนปรนชั่วคราวสำหรับกิจการที่ให้ความช่วยเหลือลูกหนี้ที่ได้รับผลกระทบจากสถานการณ์ที่ส่งผลกระทบต่อเศรษฐกิจไทย (กิจการ) เพื่อให้กิจการมีข้อผ่อนปรนชั่วคราวในการพิจารณาผลขาดทุนด้านเครดิตที่คาดว่าจะเกิดขึ้น ซึ่งจะเอื้อประโยชน์ให้กิจการดังกล่าวให้ความช่วยเหลือลูกหนี้ในเชิงรุกอย่างทันเหตุการณ์ อันจะเป็นประโยชน์ต่อลูกหนี้ในภาวะเศรษฐกิจปัจจุบัน

วัตถุประสงค์

แนวปฏิบัติทางการบัญชีฉบับนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อเป็นมาตรการผ่อนปรนชั่วคราวสำหรับกิจการที่ให้ความช่วยเหลือลูกหนี้ที่ได้รับผลกระทบจากสถานการณ์ที่ส่งผลกระทบต่อเศรษฐกิจไทยเท่านั้น

ขอบเขต

1. แนวปฏิบัติทางการบัญชีฉบับนี้ให้เป็นทางเลือกกับทุกกิจการที่ให้ความช่วยเหลือลูกหนี้ตามมาตรการให้ความช่วยเหลือลูกหนี้ตามแนวทางในหนังสือเวียนของธนาคารแห่งประเทศไทยที่ ธปท. ฝนส. (23)ว. 276/2563 เรื่อง แนวทางในการให้ความช่วยเหลือลูกหนี้ที่ได้รับผลกระทบจากสถานการณ์ที่ส่งผลกระทบต่อเศรษฐกิจไทย ลงวันที่ 28 กุมภาพันธ์ 2563 และหนังสือเวียนของธนาคารแห่งประเทศไทยที่ ธปท. ฝนส.(01)ว. 380/2563 เรื่อง มาตรการการให้ความช่วยเหลือ

ลูกหนี้เพิ่มเติมในช่วงสถานการณ์การระบาดของ COVID-19 ลงวันที่ 26 มีนาคม 2563 หรือ มาตรการอื่นใดตามที่ธนาคารแห่งประเทศไทยกำหนดเพิ่มเติม ซึ่งเป็นมาตรการให้ความช่วยเหลือ ลูกหนี้ชั้นต่ำ เช่น ผ่อนปรนการจัดชั้นลูกหนี้ ลดอัตราผ่อนชำระชั้นต่ำ พักชำระหนี้เงินต้นและ ดอกเบี้ย และพิจารณาลดดอกเบี้ยให้ตามความเหมาะสมของลูกหนี้แต่ละราย เป็นต้น นั้น ซึ่งรวมถึงธุรกิจบัตรเครดิต ธุรกิจสินเชื่อที่มีทะเบียนรถเป็นประกัน ธุรกิจสินเชื่อส่วนบุคคลภายใต้ การกำกับ และกิจการที่ไม่ได้อยู่ภายใต้การกำกับดูแลของธนาคารแห่งประเทศไทย เช่น ธุรกิจ ลิขสิทธิ์ ธุรกิจเช่าซื้อ ธุรกิจเช่าซื้อรถจักรยานยนต์ และธุรกิจแพคตอริง เป็นต้น เพื่อให้กิจการ สามารถให้ความช่วยเหลือลูกหนี้ที่ได้รับผลกระทบจากสถานการณ์ที่ส่งผลกระทบต่อเศรษฐกิจ ไทยตามมาตรการให้ความช่วยเหลือของรัฐบาล และธนาคารแห่งประเทศไทย ทั้งนี้ กิจการที่ให้ ความช่วยเหลือลูกหนี้ตามมาตรการของธนาคารแห่งประเทศไทยและเลือกปฏิบัติตามแนวปฏิบัติ ทางการบัญชีฉบับนี้ต้องถือปฏิบัติตามมาตรการผ่อนปรนชั่วคราวทุกข้อที่ระบุในแนวปฏิบัติ ทางการบัญชีฉบับนี้

2. แนวปฏิบัติทางการบัญชีฉบับนี้ให้ถือปฏิบัติกับการจัดชั้นลูกหนี้ที่เข้าตามลักษณะ โดยขอบเขต ลูกหนี้ตามแนวปฏิบัติทางการบัญชีฉบับนี้ หมายรวมถึง ลูกหนี้ธุรกิจขนาดใหญ่ ลูกหนี้ขนาดกลาง และขนาดย่อม และลูกหนี้รายย่อย ซึ่งยังคงมีศักยภาพในการดำเนินธุรกิจหรือสามารถชำระหนี้ ได้ในอนาคต และได้รับผลกระทบจากสถานการณ์ดังกล่าวไม่ว่าทางตรงหรือทางอ้อม โดยมี แนวทางการพิจารณาดังนี้

2.1 ลูกหนี้ที่ยังไม่ด้อยคุณภาพ (Stage 1 หรือ Stage 2) ตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม 2563

2.2 ลูกหนี้ที่ด้อยคุณภาพ (Stage 3) ตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม 2562 เว้นแต่กิจการสามารถ พิสูจน์ได้ว่าลูกหนี้ด้อยคุณภาพที่เกิดก่อน 1 มกราคม 2562 เป็นลูกหนี้ด้อยคุณภาพ ที่ได้รับผลกระทบจากภาวะเศรษฐกิจที่กล่าวข้างต้น

มาตรการผ่อนปรนชั่วคราวสำหรับกิจการที่ให้ความช่วยเหลือลูกหนี้ที่ได้รับผลกระทบจาก สถานการณ์ที่ส่งผลกระทบต่อเศรษฐกิจไทย

3. กรณีที่กิจการให้ความช่วยเหลือลูกหนี้ที่ได้รับผลกระทบให้ถือปฏิบัติ ดังนี้

การจัดชั้น

3.1 การให้ความช่วยเหลือแก่ลูกหนี้ที่ยังไม่ด้อยคุณภาพ (Non-NPL): กิจการสามารถ จัดชั้นลูกหนี้ดังกล่าวเป็นชั้นที่ไม่มี การเพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญของความเสี่ยงด้านเครดิต (performing หรือ Stage 1) ได้ทันที หากวิเคราะห์ฐานะและกิจการของลูกหนี้แล้ว เห็นว่าลูกหนี้สามารถปฏิบัติตามสัญญาการปรับปรุงโครงสร้างหนี้ได้ โดยไม่ต้องรอ ติดตามผลการปฏิบัติตามเงื่อนไขการปรับปรุงโครงสร้างหนี้ และให้ถือว่าการปรับปรุง โครงสร้างหนี้ดังกล่าวเป็นการปรับปรุงโครงสร้างหนี้ในลักษณะเชิงป้องกัน (pre-emptive) โดยไม่ถือเป็นการปรับปรุงโครงสร้างหนี้ที่มีปัญหา (Troubled Debt Restructuring: TDR)

ทั้งนี้ หากกิจการให้ความช่วยเหลือลูกหนี้ที่ได้รับผลกระทบภายใต้มาตรการให้ความช่วยเหลือลูกหนี้ขั้นต่ำตามแนวทางในหนังสือเวียนของธนาคารแห่งประเทศไทยที่ ธปท.ผนส.(01)ว.380/2563 เรื่อง มาตรการการให้ความช่วยเหลือลูกหนี้เพิ่มเติมในช่วงสถานการณ์การระบาดของ COVID-19 ลงวันที่ 26 มีนาคม 2563 ให้กิจการคงการจัดชั้นหนี้ของลูกหนี้ตามเดิมก่อนเข้ามาตราการ เช่น เดิมหากลูกหนี้อยู่ Stage 2 ก็ให้คงไว้ชั้นเดิมหลังการช่วยเหลือ เป็นต้น ทั้งนี้ รายละเอียดให้เป็นไปตามคำถาม-คำตอบที่แนบท้ายหนังสือเวียนที่ ธปท.ผนส.(01)ว.380/2563

- 3.2 การให้ความช่วยเหลือแก่ลูกหนี้ที่ด้อยคุณภาพ (NPL): กิจการสามารถจัดชั้นลูกหนี้ดังกล่าวเป็นชั้น performing ได้ หากลูกหนี้สามารถชำระเงินตามสัญญาปรับปรุงโครงสร้างหนี้ใหม่ได้ติดต่อกันเป็นเวลา 3 เดือนหรือ 3 งวดการชำระเงินแล้วแต่ระยะเวลาใดจะนานกว่า
- 3.3 การให้สินเชื่อประเภทเงินทุนหมุนเวียน (Working capital) แก่ลูกหนี้เพิ่มเติมเพื่อเสริมสภาพคล่องให้ลูกหนี้สามารถดำเนินธุรกิจได้อย่างต่อเนื่องในระหว่างการปรับปรุงโครงสร้างหนี้ กิจการสามารถจัดชั้นสินเชื่อดังกล่าวเป็นรายบัญชีได้ หากลูกหนี้มีกระแสเงินสดรองรับการชำระหนี้ หรือหากพิจารณาจากปัจจัยอื่นแล้วเห็นว่าลูกหนี้มีความสามารถในการชำระหนี้
- 3.4 ในการพิจารณาเปลี่ยนการจัดชั้นเป็น Stage 2 กิจการสามารถนำแนวทางการพิจารณาการเพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญของความเสี่ยงด้านเครดิต (Significant Increase in Credit Risk: SICR) ของธนาคารแห่งประเทศไทย ตามที่กำหนดในหนังสือเวียนของธนาคารแห่งประเทศไทยที่ ธปท. ผนส.(23)ว. 276/2563 เรื่อง แนวทางในการให้ความช่วยเหลือลูกหนี้ที่ได้รับผลกระทบจากสถานการณ์ที่ส่งผลกระทบต่อเศรษฐกิจไทย ลงวันที่ 28 กุมภาพันธ์ 2563 มาใช้เป็นแนวทางเบื้องต้นได้ อย่างไรก็ตาม กิจการยังคงต้องถือปฏิบัติตามมาตรฐานการรายงานทางการเงินทุกฉบับที่มีผลบังคับใช้และเกี่ยวข้องกับการจัดทางการเงินของกิจการในแต่ละรอบระยะเวลารายงาน

การกั้นเงินสำรอง

- 3.5 กรณีลูกหนี้มีวงเงินที่ยังไม่ได้เบิกใช้ (unused credit line) กิจการสามารถคำนวณผลขาดทุนด้านเครดิตที่คาดว่าจะเกิดขึ้น (expected credit loss) จากยอดสินเชื่อคงค้างเฉพาะส่วนของวงเงินที่เบิกใช้แล้วได้

แนวทางบัญชีอื่น

- 3.6 ในกรณีที่การปรับปรุงโครงสร้างหนี้ทำให้อัตราดอกเบี้ยที่แท้จริง (effective interest rate (EIR)) เดิมไม่สะท้อนประมาณการกระแสเงินสดที่จะได้รับจากสินเชื่อนั้นแล้ว กิจการสามารถใช้ EIR ใหม่เป็นอัตราคิดคำนวณมูลค่าปัจจุบันของสินเชื่อบริการปรับปรุงโครงสร้างหนี้ภายใต้แนวทางการให้ความช่วยเหลือตามหนังสือเวียนของธนาคารแห่งประเทศไทยได้ ทั้งนี้ หากกิจการให้ความช่วยเหลือลูกหนี้ที่ได้รับผลกระทบภายใต้มาตรการให้ความช่วยเหลือลูกหนี้ขั้นต่ำตามแนวทางในหนังสือเวียนของธนาคารแห่งประเทศไทยที่ ธปท. ฝนส.(01)ว.380/2563 เรื่อง มาตรการการให้ความช่วยเหลือลูกหนี้เพิ่มเติมในช่วงสถานการณ์การระบาดของ COVID-19 ลงวันที่ 26 มีนาคม 2563 กิจการสามารถรับรู้รายได้ดอกเบี้ยในช่วงระยะเวลาที่พักชำระหนี้ได้เป็นดอกเบี้ยค้างรับด้วย EIR ใหม่หรือหลักเกณฑ์ของธนาคารแห่งประเทศไทยกำหนด หากมีการเปลี่ยนแปลง
4. ในการวัดมูลค่าของผลขาดทุนด้านเครดิตที่คาดว่าจะเกิดขึ้นโดยวิธีการทั่วไป (General approach) กิจการสามารถพิจารณาน้ำหนักของข้อมูลที่มีการคาดการณ์ไปในอนาคต ที่เกิดจากภาวะวิกฤตชั่วคราว เช่น ใช้จ่ายที่เกี่ยวข้องกับการคาดการณ์ในอนาคต เป็นน้ำหนักที่น้อยกว่าข้อมูลที่สะท้อนความสามารถในการชำระหนี้ของลูกหนี้จากประสบการณ์ในอดีต หรือตามหนังสือเวียนของธนาคารแห่งประเทศไทยที่จะกำหนดเพิ่มเติมต่อไป
5. หากกิจการเลือกใช้มาตรการผ่อนปรนชั่วคราวใดตามแนวปฏิบัติทางการบัญชีฉบับนี้ กิจการต้องเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับการใช้ทางเลือกดังกล่าว ข้อเท็จจริง และสถานการณ์ที่กิจการปฏิบัติตามหนังสือเวียนของธนาคารแห่งประเทศไทยที่เกี่ยวข้องในหมายเหตุประกอบงบการเงิน รวมถึงการเปิดเผยข้อมูลตามมาตรฐานการรายงานทางการเงินทุกฉบับที่เกี่ยวข้อง

วันถือปฏิบัติ

6. แนวปฏิบัติทางการบัญชีฉบับนี้เป็นมาตรการผ่อนปรนชั่วคราวสำหรับกิจการที่ให้ความช่วยเหลือลูกหนี้ที่ได้รับผลกระทบจากสถานการณ์ที่ส่งผลกระทบต่อเศรษฐกิจไทย ซึ่งมีการให้ความช่วยเหลือลูกหนี้ดังกล่าว ระหว่างวันที่ 1 มกราคม 2563 ถึงวันที่ 31 ธันวาคม 2564 หรือจนกว่าธนาคารแห่งประเทศไทยจะมีการเปลี่ยนแปลงและให้ถือปฏิบัติตามการเปลี่ยนแปลงดังกล่าว